

Klagenemnda for tilskudd
til kulturarrangementer

Avgjørelse fra Klagenemnda for tilskudd til kulturarrangementer 4. mai 2021

Sak: 2021/0588

Klager: Haugesund kino og konserthus KF

Klagenemndas sammensetning:

Nemndsleder Tore Lunde

1 Sakens bakgrunn

- (1) Haugesund kino og konserthus KF (heretter «klager») søkte den 15. september 2021 om kompensasjon som arrangør for tap og merutgifter på kroner 3 623 374 etter forskrift av 16. juli 2020 nr. 1568 om midlertidig kompensasjonsordning i forbindelse med avlysning, stenging eller utsettelse av kulturarrangementer som følge av covid-19-utbruddet (heretter «forskriften»).
- (2) Kulturrådet fattet vedtak om avslag den 5. november 2020 med den begrunnelse at klager ikke «i hovedsak formidler eller gjør kunst og kultur tilgjengelig til allmennheten», jf. forskriften § 2 første ledd.
- (3) Kulturrådet viste til at klager er registrert som et kommunalt foretak i Enhetsregisteret, som i henhold til kommuneloven § 9-1 er en del av kommunen. Siden hovedenheten Haugesund kommune hovedsakelig driver offentlig virksomhet og ikke formidling av kunst og kultur, var vilkåret i forskriften § 2 første ledd ikke oppfylt.
- (4) Eurojuris Haugesund v/ advokatfullmektig Werner Dagsland påklaget vedtaket 16. november 2020 på vegne av klager. Klager har anført at kommunale foretak er omfattet av forskriften, og vist til at det vil være i tråd med forskriftens formål å tildele kompensasjon. Ifølge klager omfatter ordlyden «arrangører» i forskriften § 2 kommunale foretak, og at det er ikke grunnlag for å innfortolke et tilleggsvilkår om at søker må være en selvstendig juridisk person. Klager er å regne som arrangør i alle sammenhenger innen kultursektoren, herunder som kontraktspart i den daglige driften, som søker innen andre tilskuddsordninger og som arbeidsgiver for ansatte i Edda Kino og Festiviteten konserthus. Klager har vist til at de for alle praktiske formål drives som et selvstendig, kommersielt selskap. Det er for øvrig vist til kommunale foretaks forretningsmessige preg, organisering og styring.
- (5) Klager har videre anført at vilkåret i forskriften § 2 første ledd bokstav a er oppfylt, ettersom virksomheten var registrert i Enhetsregistret før 5. mars 2020. Klager har også anført at valg av selskapsform ikke kan være avgjørende for hvorvidt man kvalifiserer

Postadresse

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Tlf.: 55 19 30 00

E-post: post@knse.no

for kompensasjon etter forskriften. Klager har fremholdt at Kulturrådets vektlegging av selskapsform virker forhastet, vilkårlig og lite gjennomtenkt.

- (6) Klager bemerker også at det ikke har skjedd noen endringer siden klagers første søknad ble innvilget. Klager ser det dermed slik at Kulturrådet opprinnelig la til grunn at vilkårene for kompensasjon var oppfylt. Kulturrådets endrede oppfatning tilsier at det er foretatt en innstramming av kompensasjonsordningen, uten at dette er gjort gjennom å endre forskriften. Ifølge klage ville en forskriftsendring, med tilhørende høringsprosess, sikret forutberegnelighet og gitt mulighet for kontradiksjon.
- (7) Klager har videre anført at foretaket har innrettet seg etter tidligere innvilget kompensasjon, og vist til Kulturrådets vedtak om tildeling av kompensasjon på kroner 1 986 601 for perioden mars-april 2020. Ifølge klager har vissheten om at foretaket ville ha rett til kompensasjon fremover, bidratt til at foretaket senere har kunnet opprettholde drift og arrangere kulturarrangementer til tross for restriksjoner i forbindelse med covid-19.
- (8) Kulturrådet vurderte klagen, men konkluderte med at den ikke ga grunnlag for å endre eller oppheve vedtaket, jf. lov om behandlingssaker datert 10. februar 1967 (forvaltningsloven) § 33. Klagen og sakens dokumenter ble oversendt Klagenemnda for tilskudd til kulturarrangementer ved Kulturrådets innstilling datert 3. mars 2021.
- (9) Klager har i brev datert 19. mars 2021 fått informasjon om saksgangen til Klagenemnda for tilskudd til kulturarrangementer og frist til å inngi kommentarer til Kulturrådets innstilling i saken eller andre merknader.
- (10) Nemndsleder behandlet saken skriftlig den 4. mai 2021, jf. forskriften § 9 fjerde ledd.

2 Det rettslige grunnlaget

- (11) Det rettslige grunnlaget er forskrift av 16. juli 2020 nr. 1568 om midlertidig kompensasjonsordning i forbindelse med avlysning, stenging eller utsettelse av kulturarrangementer som følge av covid-19-utbruddet (kompensasjonsordning mai-august).
- (12) I forskriftens formålsbestemmelse § 1 heter det:

«Formålet med denne ordningen er å kompensere tap og merutgifter i forbindelse med utsettelse eller hel eller delvis avlysning eller stenging av arrangementer i kultursektoren som følge av pålegg gitt av statlig myndigheter i forbindelse med covid-19-utbruddet.»

- (13) Forskriftens § 2 lyder som følger:

«Arrangører som i hovedsak formidler eller gjør kunst og kultur tilgjengelig til allmennheten kan søke om kompensasjon når følgende vilkår er oppfylt:

- a. Arrangøren har sin hovedvirksomhet i Norge og var registrert i Enhetsregisteret før 1. mai 2020.*

- b. *Arrangøren har planlagt å avholde kulturarrangement åpent for allmennheten i Norge i perioden fra og med 1. mai til og med 31. august 2020.*
- c. *Tapte billettinntekter eller merutgifter etter § 3 for arrangøren i den gjeldende perioden utgjør minimum 25 000 kroner til sammen etter eventuelle avkortninger nevnt i § 4.*
- d. *Arrangøren er ikke under konkursbehandling.*

Arrangører som mottar 60 prosent eller mer av sine inntekter fra offentlig tilskudd i 2019, har ikke rett til kompensasjon etter denne forskriften.»

- (14) Av forskriften § 9 fjerde ledd følger det at «[n]emndleder kan fatte vedtak alene i saker der klagen klart ikke kan føre frem.»

Av forvaltningsloven § 34 følger det at klageinstansen kan prøve alle sider av saken og herunder ta hensyn til nye opplysninger. I dette ligger at klageinstansen fullt ut kan prøve både rettsanvendelsen, saksbehandlingen, faktum og det frie skjønn. Klageinstansen kan selv treffe nytt vedtak i saken eller oppheve det og sende saken tilbake til underinstansen til helt eller delvis ny behandling.

3 Klagenemndas vurdering

- (15) Klagen gjelder Kulturrådets vedtak datert 5. november 2020 om avslag på søknad om kompensasjon på kroner 3 623 374 for tap og merutgifter i forbindelse med avlysning, stenging eller utsettelse av arrangementer i perioden mai til august 2020.
- (16) Det følger av forskriften § 2 første ledd at det kan gis kompensasjon til «[a]rrangører som i hovedsak formidler eller gjør kunst og kultur tilgjengelig for allmennheten» dersom vilkårene i bestemmelsens bokstav a-d er oppfylt. Ordlyden «[a]rrangører» sikter etter nemndas syn til den som er ansvarlig for å gjennomføre hele eller deler av et arrangement. Etter nemndas vurdering må arrangørens ansvar være i så stor grad selvstendig at både den praktiske, kunstneriske/kulturelle og økonomiske siden av arrangementet tilfaller arrangørens faktiske ansvarsområde. Med andre ord kan det ikke foreligge tilknytning til andre foretak, selskap eller offentlig forvaltning av en slik art at det i realiteten er disse som er å regne som ansvarlig for gjennomføringen av arrangementet og som påføres et kompensasjonsberettiget tap i forbindelse med avlysning, stenging eller utsettelse på grunn av covid-19-utbruddet, jf. forskriften § 1.
- (17) Klagenemnda viser også til at det i forskriften § 2 andre ledd fremgår at «[a]rrangører som mottar 60 prosent eller mer av sine inntekter fra offentlig tilskudd i 2019, ikke [har] rett til kompensasjon etter denne forskriften». Dette er et unntak fra hovedregelen i første ledd og ordlyden tilsier at det ikke skal gis tilskudd til arrangører som i praksis driftes hovedsakelig av offentlige midler, da arrangøren i slike tilfeller må anses å ha fått kompensert mye av tapet knyttet til covid-19-utbruddet via offentlig tilskudd.
- (18) Nemnda har i sak 2021/479, premiss 22, slått fast at kommunale foretak i prinsippet kan tildeles kompensasjon etter ordningen, ettersom de er en selvstendig organisasjonsform i Enhetsregisteret, jf. forskriften § 2 første ledd bokstav a. Etter nemndas syn beror vurderingen av om det kan gis kompensasjon på tilknytningen som foreligger mellom klager og Haugesund kommune.

- (19) Sak 2021/479 gjelder klage på vedtak om omgjøring og tilbakebetaling av kompensasjon for mars-april fra Haugesund kultur og festivalutvikling KF. Det følger av nemndas vurdering i premiss 23-28 at det er naturlig å legge til grunn at Haugesund kommune har det økonomiske, praktiske og kunstneriske/kulturelle ansvaret for klagers arrangementer. Klagenemnda kan ikke se at det foreligger faktiske omstendigheter i denne saken som skiller seg fra sak 2021/479, utover at klager har byttet navn. Det vises i den forbindelse til at kommunen har fastsatt klagers vedtekter, valgt styre og fortløpende fører kontroll med foretakets inntekter og utgifter. Videre hefter Haugesund kommune for klagers juridiske og økonomiske forpliktelser, f. eks. ved mislighold av betalingsforpliktelser. Klages aktivitet følger av at kommunen har som prioritet å tilby kulturarrangementer ved kulturhuset Festiviteten samt kino i regionen. Det foreligger således en så sterk og direkte tilknytning til Haugesund kommune, at sistnevnte er å anse som arrangør i forskriftens forstand.
- (20) Siden Haugesund kommune i hovedsak driver offentlig virksomhet, har nemnda kommet til at vilkåret i forskriften § 2 første ledd om «*i hovedsak formidler eller gjør kunst og kultur tilgjengelig til allmennheten*» ikke er oppfylt for klager.
- (21) Klagenemnda finner avslutningsvis grunn til å nevne at vurderingen av om vilkårene for kompensasjon er oppfylt beror på en konkret vurdering av gjeldende forskrift. Nemnda kan derfor ikke se tildeling av kompensasjon etter forskriften for mars-april 2020, medfører at hensynet til innrettelse gjør seg gjeldende for klager i forbindelse med deres senere søknad om kompensasjon for mai-august 2020. Videre bemerker nemnda at Kulturrådets tolkning av forskriften ikke er å anse som en forskriftsendring som krever høringsrunde.

4 Vedtak

- (22) Klagenemnda for tilskudd til kulturarrangementer fatter etter dette følgende vedtak:

1. Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd.

Vedtaket er fattet av nemdsleder alene, jf. forskriften § 9 fjerde ledd.

Bergen, 4. mai 2021

Tore Lunde

Nemndsleder